

جهت گیری شورای عالی آموزش و پرورش

در تحقق سند تحول بنیادین

بیستمین کنفرانس آموزش فیزیک ایران

دکتر محمود امانی طهرانی

ایلام مرداد ۱۴۰۰

تاریخ سازمان اداری شورای عالی آموزش و پرورش

• **شورای عالی معارف: (1300 تا 1317 هجری شمسی)**

• در زمان سلطنت مظفر الدین شاه (پس از عزل اتابک در ۱۶ جمادی الاخر سال ۱۳۱۴ قمری)، مطابق با ۱۲۷۵ شمسی و صدارت یافتن امین الدوله، **جعفر قلی خان نیر الملک وزیر علوم**، در پیشرفت معارف کوشاتر و مصمم تر و آماده تر شد و در صدد تشکیل **انجمن معارف** برآمد و پس از مطالعه کافی به کمک و شرکت چند تن از افراد روشن بین و دوستدار دانش این انجمن را بنیان نهاد.

• **نخستین جلسه** در یکی از روزهای ماه شوال ۱۳۱۵ (ق)، ۱۲۷۶ شمسی، با حضور وزیر علوم نیر الملک، میرزا محمود خان مفتاح الملک، یحیی دولت آبادی، علی خان ناظم العلوم، مهدی خان ممتحن الدوله و عباس خان مهندس باشی در **مدرسه رشديه** تشکیل شد.

• در ابتدا انجمن جای مشخصی نداشت و معمولاً در **خانه نیر الملک وزیر علوم** تشکیل می شد. بعدها از جمادی الاول سال ۱۳۲۱ (ق)، ۱۲۸۲ (ش)، محل قدیم **کتابخانه دارالفنون** به محل تشکیل انجمن اختصاص و اثاثیه مختصر انجمن به این مکان انتقال یافت و روز سه شنبه هشتم جمادی الثانی ۱۳۲۱ (ق)، ۱۲۸۲ (ش)، جلسه در محل جدید تشکیل شد.

• **پاورقی جعفر قلی نیرالملک (۱۳۳۳-۱۲۴۷ ه. ق.)** از رجال قاجاریه .

• جعفر قلی خان فرزند **رضاقلی خان هدایت** در شیراز متولد شد. تحصیلات مقدماتی را زیر نظر پدر طی کرد، به **فارسی و عربی** تسلط پیدا کرد و با مقدمات **فرانسه** آشنا شد و سپس وارد **دارالفنون** گردید. در سال ۱۲۷۹ (ق) به دستور **ناصرالدین شاه قاجار** به مدیریت **دارالفنون** گمارده شد. **عبدالغفار نجم الدوله** در این دوره و با مساعدت های نیرالملک توانست نقشه ای از تهران تهیه کند. در سال ۱۳۱۴ هجری قمری، **وزیر علوم** شد و در دوره هشت ساله وزارت خود انجمن معارف را تشکیل داد که به تأسیس مدارس نوین در شهرهای **ایران** می پرداخت. مدتی نیز در کابینه **مشیرالسلطنه**، وزیر اوقاف بود. نیرالملک در سن ۸۶ سالگی در **تهران** درگذشت .

شورای عالی معارف

قانون تشکیل شورای عالی معارف که دارای دو فصل و یک خاتمه و مشتمل بر پانزده ماده است در جلسه بیست و پنج حوت سنه ۱۳۰۰ شمسی، به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

اولین جلسه رسمی شورای عالی معارف در تاریخ دوشنبه نهم ربیع الاول سال ۱۳۴۱ (ق)، مطابق با هفت میزان ۱۳۰۱ (ش)، در منزل وزیر معارف وقت تشکیل گردید. در سال ۱۳۰۶ (ش)، مجلس شورای ملی به وزارت معارف اجازه داد که شعب شورای عالی معارف را در مراکز مهمه ایالات و ولایات تاسیس نماید.

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه چهارم شهریور ۱۳۰۶ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

- ماده ۸ -** شورای عالی معارف، دارالانشاء دائمی خواهد داشت که وظیفه آن تحریر مذاکرات و نوشتجات و ضبط دفاتر و اسناد و تهیه راپورت‌های لازمه در حدود عملیات مختصه شورا خواهد بود.
- ماده ۹ -** اعضاء دارالانشاء عبارت از یک رئیس و دو منشی ثابت خواهد بود که وزیر معارف آنها را از غیر اعضای شورای عالی معارف، موظفا تعیین می نماید.

شورای عالی فرهنگ

- در سال ۱۳۱۶ شمسی با تصویب فرهنگستان ایران، وزارت معارف به وزارت فرهنگ تغییر یافت و به تبع آن شورای عالی معارف به **شورای عالی فرهنگ** تغییر نام پیدا کرد.

شورای عالی فرهنگ (۱۳۱۷ تا ۱۳۴۳ شمسی)

- بر اساس مصوبات فرهنگستان ایران **کلمه فرهنگ** به جای **معارف** بکار رفت و لذا از سال ۱۳۱۷ شمسی نام شورای **عالی معارف** به **شورای عالی فرهنگ** تغییر یافت و این شورا تا سال ۱۳۴۳ به فعالیت خود ادامه داد.

- **اولین جلسه شورای عالی فرهنگ** در تاریخ ۲۶ مهر ماه ۱۳۱۷ تشکیل گردید. شورای - عالی آموزش و پرورش فرهنگ نیز دارای سازمانی اداری به نام دبیرخانه شد.
- از آنجا که لایحه قانونی شورای عالی آموزش و پرورش معارف مصوب ۱۳۰۰ (ش)،

شورای عالی آموزش و پرورش

■ به موجب قانون تفکیک وزارت فرهنگ به وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و هنر و سازمان اوقاف در سال ۱۳۴۳، **وزارت آموزش و پرورش** با نام جدید فعالیت خود را آغاز کرد و بر اساس ماده ۵ قانون مذکور، **شورای عالی فرهنگ به شورای عالی آموزش و پرورش**، تغییر نام داد.

■ وظایف شورای عالی فرهنگ به **شورای عالی آموزش و پرورش**، فرهنگ و هنر و اوقاف محول گردید. به استناد ماده ۲ قانون تفکیک وزارت فرهنگ، وزارت آموزش و پرورش عهده دار انجام **کلیه وظایفی** است که طبق قانون تا تاریخ تصویب این قانون به عهده وزارت فرهنگ بوده است، **به استثنای اموری** که به موجب این قانون به وزارت فرهنگ و هنر و سازمان اوقاف محول می گردد.

■ **قانون تغییر شورای عالی فرهنگ به شورای عالی آموزش و پرورش در سال ۱۳۴۵** به تصویب مجلس سنا و **شورای ملی** رسید و پس از فراهم شدن مقدمات تشکیل آن با تصویب آئین نامه داخلی شورا، در سال ۱۳۴۷ شروع به کار کرد..

لایحه قانونی مصوب ۱۳۵۹/۲/۱۰ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران

• **ماده ۱** قانون مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اصلاح می گردد.

• **ماده ۱.** شورای عالی آموزش و پرورش ، مرجع سیاست گذاری در حوزه وظایف آموزش عمومی و متوسطه در چارچوب سیاست های کلی نظام و قوانین و مقررات موضوعه است و سازمان اداری آن با بودجه و تشکیلات مستقل زیر نظر شورای عالی آموزش و پرورش فعالیت می کند . وظیفه دبیر خانه شورا، پشتیبانی علمی ، پژوهشی و خدماتی متناسب با وظایف و مسئولیت شورا، نظارت بر حسن اجرای مصوبات و توسعه ارتباطات با مجریان و مردم می باشد که در آیین نامه داخلی شورا تنظیم و توسط هیات دولت به تصویب می رسد.

ادامه اصلاح
لایحه قانونی مصوب ۱۳۵۹/۲/۱۰ شورای انقلاب
جمهوری اسلامی ایران.

- ماده واحده: ماده 3 قانون تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۷ به شرح ذیل اصلاح می گردد.
- ماده 3: سازمان اداری شورای عالی آموزش و پرورش دارای دبیرکلی خواهد بود که هم ردیف معاون وزیر بوده و به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و موافقت شورای عالی آموزش و پرورش منصوب می شود و سمت دبیری شورا را نیز خواهد داشت .
- سازمان و وظایف آن در آیین نامه داخلی شورای عالی، منظور خواهد شد.

- قانون اصلاح موادی از قانون تشکیل شورای عالی آموزش و پرورش مصوب ۸۱/۷/۲۹ مجلس شورای اسلامی

- مواد ۲ و ۳ و ۴ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۴ و تبصره های مربوطه از آئین نامه داخلی شورای عالی آموزش و پرورش مصوب هیات وزیران

- ماده ۲- جلسات شورا هر دو هفته یکبار در محل دفتر رئیس جمهور یا دفتر وزیر آموزش و پرورش و با دعوت کتبی که توسط **دبیر کل شورا** انجام می شود، تشکیل می گردد.
- تبصره-جلسه فوق العاده با تشخیص رییس جمهور، وزیر آموزش و پرورش و یا تقاضای حداقل
- ۸ نفر از اعضا تشکیل خواهد شد.

آیین نامه داخلی شورای عالی آموزش و پرورش و کمیسیون های وابسته

۱۳۸۳/۲/۸

- به استناد **ماده ۱۴ قانون** شورای عالی آموزش و پرورش و به منظور انجام کارشناسی های لازم در اموری که به حیطه وظایف شورای مربوط است، **کمیسیون های وابسته** به شورای عالی آموزش و پرورش به شرح زیر در دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، تشکیل خواهند شد.
- ۱. **کمیسیون خط مشی ها**
- ۲. **کمیسیون برنامه های درسی و تربیتی**
- ۳. **کمیسیون برنامه های توسعه و نیروی انسانی**
- ۴. **کمیسیون اساسنامه ها و مقررات تحصیلی**
- ۵. **کمیسیون معین**

اصالت، اتقان، استقلال

مأموریت و وظایف شورای عالی آموزش و پرورش

1

سیاست گذاری و قانون گذاری

2

نظارت بر حسن اجرای مصوبات

3

توسعه ارتباط با مجریان و مردم

4

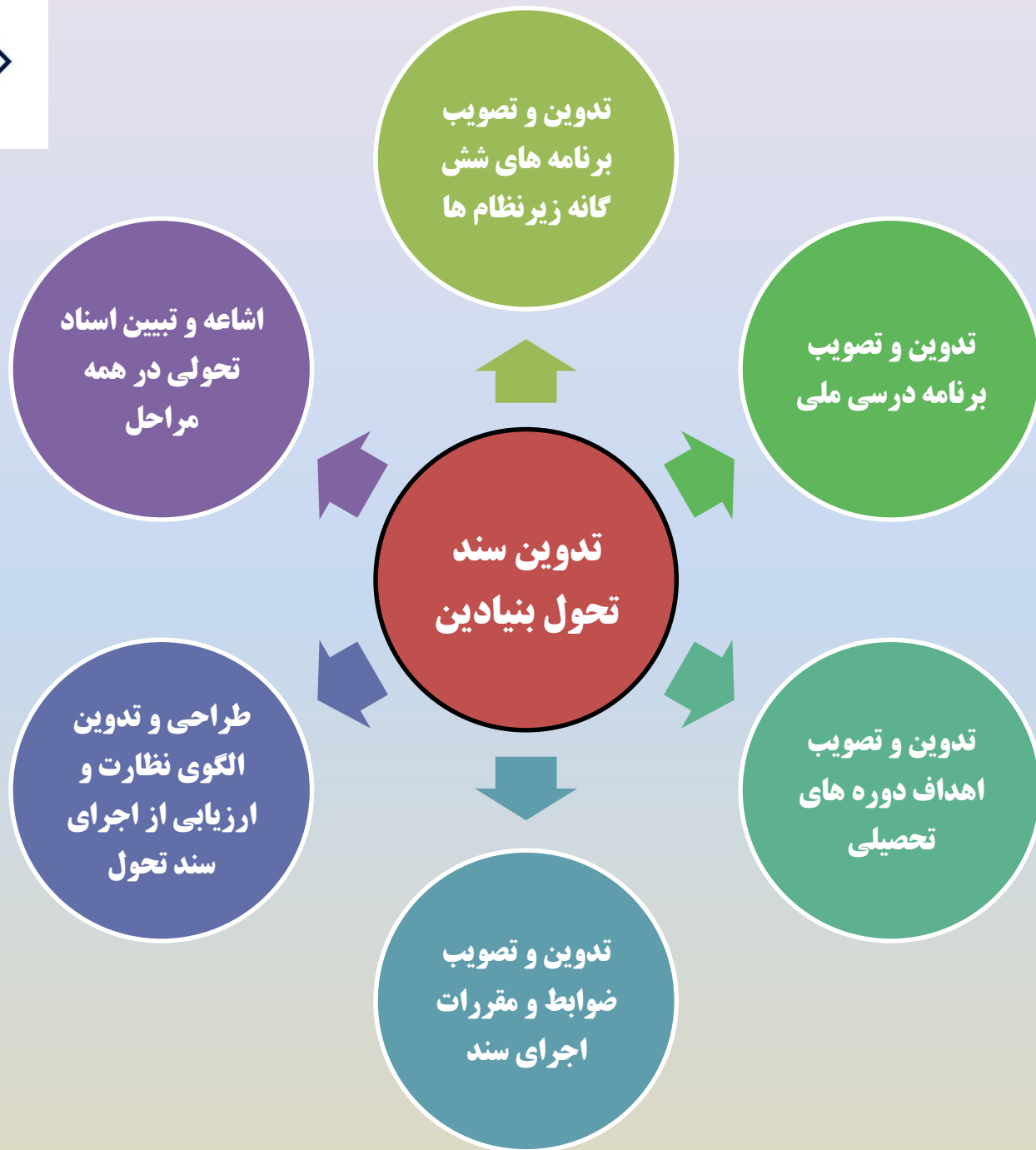
شورای عالی آموزش و پرورش با استفاده از همه ظرفیت وزارت آموزش و پرورش و سایر نهادها و امکانات کشور مسئولیت بررسی، تصویب و ابلاغ سیاست های اجرایی، طراحی سازوکار تحقق اهداف، اصلاح ساختارها و فرآیندها مربوط، به روزآوری و ترمیم، هماهنگی و انسجام در سیاستها، برنامهها و نظارت بر حسن اجرای برنامههای تحول راهبردی را برعهده دارد و گزارش پیشرفت اجرای سند و چگونگی عملکرد وزارت آموزش و پرورش را به صورت سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می دهد.

قانون تشکیل شورای عالی
آموزش و پرورش

سند تحول بنیادین
(فصل ۸)

راهی که آمده ایم:

منظور از اجرای سند تحول:

طراحی معماری کلان نظام آموزشی کشور	گزاره های کلان تحولی به مثابه قانون اساسی آموزش و پرورش
خلق ارزش های مشترک	(چرخش ها ، بیانیه ارزش ها)
مشروعیت و مقبولیت مأموریت های اصلی در نتیجه فهم کلی از عملکرد نظام تعلیم و تربیت	
برنامه های توسعه پنج ساله	گزاره های ناظر بر
برنامه سالانه	(اهداف عملیاتی، راهکارها و برنامه زیرنظامها)
برنامه درسی ملی	
برنامه های استانی و منطقه ای	
پروژه های مستقل و عملیاتی که منجر به برجسته شدن ارزش های مستقل می شود	اقدام های تحولی ویژه

سطوح اجرای سند تحول

ستاد

- ❖ نقش تبیینی مفاهیم تحولی و کمک به فهم مشترک
- ❖ بسترسازی حقوقی و قانونی
- ❖ کاهش تمرکز
- ❖ تقویت رویکرد فرهنگی - تربیتی
- ❖ حمایت و راهنمایی صف
- ❖ نظارت بر حسن اجرای سند
- ❖ ساماندهی برنامه های تحولی براساس دوره های تحصیلی

تحقق سند تحول بنیادین

مدرسه

- ❖ تلاش برای دستیابی به فهم دقیق و عمیق از مفاهیم تحولی
- ❖ فراهم کردن شرایط جدی عوامل سهیم در اجرای سند تحول (ایجاد ظرفیت و استلزامات برای هیات امنایی شدن)
- ❖ تقویت نقش کنشگری نسبت به حل مسائل آموزش و پرورش

جهت گیری شورای عالی در تحقق سند تحول بنیادین:

- ❖ تقویت نقش تبیینی از اجرای سند و توسعه گفتمان تحول خواهی و تحول آفرینی
- ❖ تقویت نقش نظارت و ارزیابی براساس شاخص های برخاسته از سند تحول، برنامه زیر نظام ها و اهداف دوره ها
- ❖ تقویت راهبری و تنظیم گری صف و ستاد و سایر عوامل سهیم و موثر در اجرای برنامه های تحولی از طریق تدوین و تصویب سیاست های کلان و اجرایی و ضوابط و مقررات مربوط با تمرکز بر اهداف دوره های تحصیلی
- ❖ تقویت ارتباط موثر با مراجع سیاست گذاری و قانون گذاری در خلق ارزش های مشترک
- ❖ تقویت نقش دیده بانی و پایش مستمر عملکرد نظام آموزش و پرورش

تحول در آموزش و پرورش

تحول در مفهوم تربیت

تحول در مفهوم تربیت رسمی

رویکردها

موقعیت محوری

شایستگی محوری

فرهنگی - تربیتی

چرخش های کلی

چرخش های زیرنظام

چرخش ها

اهداف تحولی (اهداف کلان - راهبردهای کلان - هدف های عملیاتی)

مدیریت
و راهبری تربیتی

برنامه درسی

تربیت معلم
و تامین منابع انسانی

تامین
و تخصیص منابع مالی

پژوهش و ارزشیابی

تامین فضا
و تجهیزات و فناوری

بسته های تحول آفرین پشتیبان (برنامه های اجرایی اولویت دار)

برنامه درسی ملی

مدرسه تربیت محور

اهداف دوره تحصیلی

برنامه ها و اقدامات درون مدرسه ای

تعلیم و تربیت
اعتقادی، عبادی و اخلاقی

تعلیم و تربیت
زیستی و بدنی

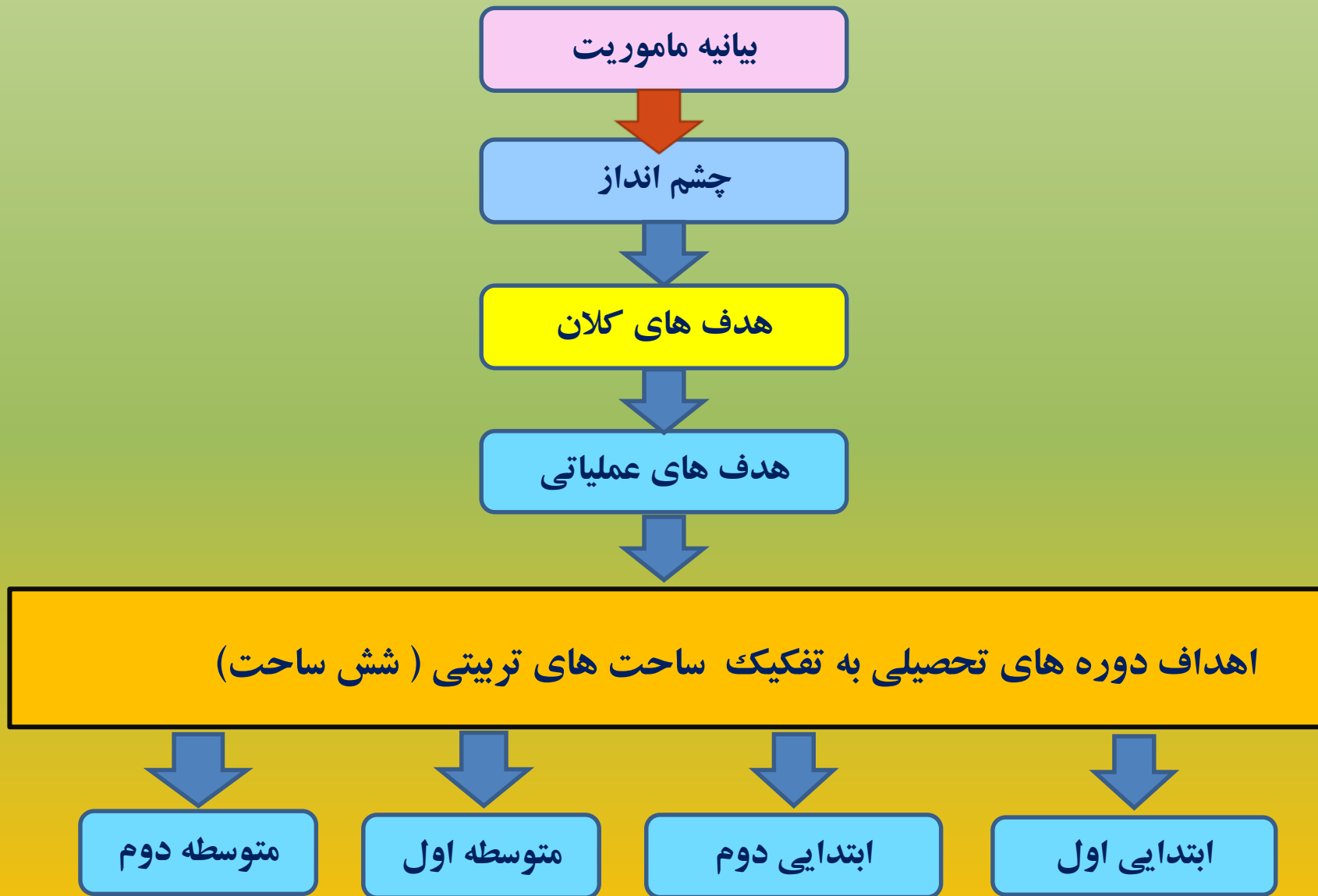
تعلیم و تربیت
اجتماعی و سیاسی

تعلیم و تربیت
اقتصادی و حرفه ای

تعلیم و تربیت
علمی و فناورانه

تعلیم و تربیت
زیبایی شناختی و هنری

سلسله مراتب اهداف نظام تعليم و تربيت رسمي عمومي

با تشکر از توجه همکاران
عزیز فیزیک پیشه